

Filosofiska monologer på Krogars

I måndags ägde sommarens första Café Platon rum på Krogars i Hammarland. Berättarteater ligger i tiden och kombinationen med musik och miljö skapade filosofisk stämning. Sommarens evenemang är en fortsättning på tidigare års filosofidiskussioner.

Skådespelaren **Mischa Hammarnejd** håller ett antal monologer som relaterar till temat tid. Ett par av monologerna är personliga reflektioner om tidsuppfattning emedan några behandlar djupare filosofiska frågeställningar.

Monologerna bryts av med musikstycken som relaterar till tid av bandet Kymy, de flesta av låtarna är på finska. Avsiktligt eller inte så skapar språkbytet en behaglig extra dimension till ombytet mellan monologerna.

Till sin hjälp har Mischa endast tre stolar, ett svart skyнке och en vit teatermask. Rummet i sig är dock inte så bara.

Aktivt minspel

Arrangör **Lena Linderborg** berättar att rummet har återställts till hur det kunde ha sett ut för 200 år sedan. Väggarna är täckta av lera och långhalm och trägolvet breda plankor ger ett rustikt intryck.

Ett aktivt minspel illustrerar berättelsen om tid. Den första monologen är ett slags subjektiv skapelseberättelse med tillhörande performance. Mischa ligger i fosterställning på golvet, reser sig och utropar ”mamma jag vill upptäcka allt”.

– I skolan ifrågasatte jag allt. Kanske för att pappa var patologisk lögnare, säger Mischa Hammarnejd så att det tränger igenom

Den första monologen är en rak illustration av hur nuet fungerar och den är kanske starkast, med alla sina känslöintryck.

Filosofiska frågeställningar

Konceptet med efterföljande diskussion där man kan prata om de filosofiska frågornas innebörd är bra. Den frågeställning som gavs mest nyans är huruvida objektiv tid existerar, eller om tid bara är en subjektiv uppfattning om avståndet mellan olika händelser.

Mischa Hammarnejd frågar om tid passerar under djupsömn, för det känns som att man vaknar när man somnade. Han konstaterar att klockan är ett sätt att lura tiden och göra den objektiv. I den

filosofiska historien för det tankarna till den välkända brevväxlingen mellan Isac Newtons talesman Samuel Clarke och Gottfried Leibniz. Deras konflikt om tiden följer samma spår. Den vetenskapligt lagda Newton menar att tiden är absolut emedan den religiöse Leibniz menar att tid utgörs av vår uppfattning av avståndet mellan händelser.

Den andra frågeställningen som får utrymme i monologerna är nuets förhållande till det förgångna och framtiden. Mischas ide om förhållandet illustrerar han med en monolog om att leva i dåtid och framtid samt en efterföljande monolog om att leva i nuet.

Kanske ingen filosofisk djupdykning, men en levande illustration. Lena Linderborg slår huvudet på spiken när hon säger att tröskeln kanske är lite hög. Man ska gärna vara insatt i kultur och filosofi för att uppskatta diskussionen. Måndagens evenemang var det första av tre måndagkvällar med berättarteater. Kväll två äger rum inkommande måndag och temat är Jaget och världen. Då står **Heidi** och **Jörgen** för musiken. Den tredje kvällen är temat Alltet-materialism versus andlighet.

Frans Jansson